

Цінності як підґрунття формування професійної культури майбутніх менеджерів

Ю.В. СИТНИКОВА

Харківська національна академія міського господарства

Загальновідомою є істина про те, що першопрчиною процвітання чи, навпаки, занепаду як держави у цілому, так і кожної організації зокрема є, відповідно, майстерне чи бездарне управління людськими ресурсами. Тож, одним із важливих критеріїв професіоналізму майбутніх менеджерів стає ступінь поєднання його загально-культурної та фахової обізнаності.

Саме тому проблема професійної підготовки майбутніх менеджерів набуває надзвичайної актуальності, а від її успішного вирішення залежить ефективність управління на сучасному етапі розвитку української держави.

На нашу думку, кінцевою метою професійної підготовки менеджерів має бути не лише формування фундаментальної бази знань, але, і це головне, своєрідна “надбудова” на цій основі реальних творчих навичок і практичних умінь. Як відомо, звичайний академічний курс покликаний покращити перспективи молодій людини щодо отримання роботи або зміни кар’єри, тобто для сучасного керівника-управлінця важливі не знання самі по собі, а здатність та вміння вміло їх застосовувати, неординарно та ефективно діяти в щоденній управлінській практиці. А загальнолюдські цінності, норми моралі, вироблені історичною практикою суспільства, високо цінуються та є обов’язковими для успішної управлінської діяльності майбутніх менеджерів.

М.Вудкок, Д.Френсис зазначають, що «керівник, котрий не має чітких цінностей, не має твердої бази для дій, схильний до спонтанних і миттєвих рішень».

Такі ціннісні орієнтації утворюють певну основу свідомості і поведінки особистості, безпосередньо впливають на її розвиток. За словами, В.С.Алексєєвського, реально цей вплив здійснюється шляхом перегляду людиною цінностей, що є одночасно ядром кожної культури. Чим більшою кількістю цінностей, узятих від різних культур, володіє людина, тим вона є культурнішою.

На думку В.В.Ільїна та Ю.І.Кулагіна цінності особистості стверджують систему її світоглядних орієнтирів, під якими розуміється сукупність найважливіших якостей внутрішньої структури особистості, які є для неї особливо значимими. Зазначимо, що вища школа має значні можливості для формування професійного

культурного потенціалу індивідуальності й забезпечення успішності її соціального буття. Ціннісні якості особистості закладають основу професійної культури спеціаліста, яка характеризується ступенем зрілості цих якостей, виступає необхідною передумовою для розвитку в майбутніх фахівців пізнавальних і загальноінтелектуальних здібностей (В.П.Косарина).

Отже, основним фактором, який впливає на процес формування професійної культури майбутніх менеджерів, є система цінностей. Від її сформованості залежить і рівень професійної культури майбутніх менеджерів. Цінності є найбільш абстрактний рівень регуляції, а система професійної освіти – органічною частиною суспільства та культурного життя й може розглядатися й оцінюватися тільки у взаємозв'язку з ними.

Таким чином, процес формування професійної культури майбутніх менеджерів у вищій школі є невід'ємною складовою їх фахової підготовки і має відбуватися через детермінізацію ціннісно-смыслового ставлення особистості до навчальної діяльності, до своїх здібностей та професійних якостей. А навчальний заклад як основний чинник культурного оновлення молодого покоління має проводити цілеспрямовану роботу щодо формування нового типу спеціаліста: висококваліфікованого, вихованого на засадах толерантності і взаємоповаги, з почуттям власної гідності й загальнолюдських цінностей мультикультурного суспільства.